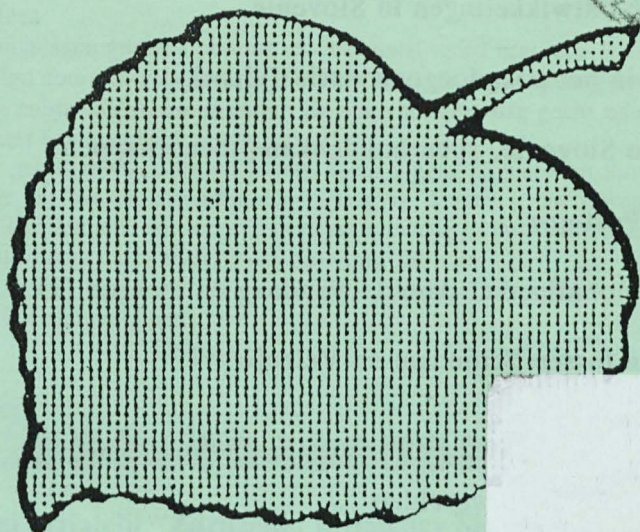

VERENIGING VRIENDEN VAN SLOVENIË

Združenje Prijateljev Slovenije

Lipa

Indien onbestelbaar

retour aan:

OTTERLAAN 13
2623 CV DELFT

(ISSN 0928-8376)

INHOUD

Inhoudsopgave en Colophon	1
Woord van de voorzitter	2
Even voorstellen.....Stian Krook	3
En er was een nieuw bestuur.....	5
De laatste ontwikkelingen in Slovenië	6
Slovenië in het post-Joegoslavisch tijdperk	12
Te gast in Slovenië, speurhondenkampioenschappen	23
Feest in Postojna	26
Sloveense onafhankelijkheid - vandaag en morgen (1)	28
Contacten tussen Schiedam en Velenje	31
Rubriek Stian Krook	33
Het beste van twee werelden	36
Bestuur	38

Jaargang 4 nummer 3, juni 1995

werd verzorgd door de redactie, met medewerking van de heren Siem Edink en Willem Roodhuyzen.

Uit deze uitgave mag niets worden overgenomen, tenzij met bronvermelding. Een exemplaar is te bestellen door f5,- over te maken op giro 6318199 t.n.v. de Ver. Vrienden van Slovenië te Leiden.

Meningen die in Lipa worden geuit, worden niet noodzakelijkerwijs gedeeld door het bestuur.

Beste vrienden van de vereniging "Vrienden van Slovenië".

Aangezien onze voorzitter tijdelijk in het buitenland verblijft, komt het voorwoord ditmaal van de redactie.

Als we terugkijken naar de afgelopen twee maanden, dan is er een gebeurtenis geweest die we als uiterst geslaagd kunnen betitelen: de denderende Sloveense dag in Delft op 8 april j.l. De dag begon met de Algemene Ledenvergadering, waarbij helaas weinig leden aanwezig waren. Twee bestuursleden stelden zich niet herkiesbaar en traden af. Het bestuur spreekt hierbij zijn dank uit aan deze beide leden Pavel Iskra en Frank van Krevel voor hun inzet voor onze vereniging gedurende de eerste jaren van ons bestaan, want beide heren waren "mannen van het eerste uur". Van de vele contacten die Frank van Krevel als (eerste) voorzitter van de vereniging heeft gelegd, plukken we nu nog zeker de vruchten.

Het middagprogramma bestond uit een aantal -goed bezochte- lezingen, gevolgd door een geanimeerde borrel, waarna de dag werd besloten met een gezamenlijke Sloveense maaltijd. En ook voor deze dag geldt: als u niet geweest bent dan heeft u wat gemist!

Over gezellige feestelijkheden gesproken: zondag 25 juni viert Slovenië haar vierde onafhankelijkheidsdag. De vereniging "Vrienden van Slovenië" viert dit heuglijke feit met een receptie op zondagmiddag in Delftstede te Delft. Het bestuur hoopt dat u allen hierbij aanwezig zult zijn.

Met vriendelijke groeten,

De redactie

Dragi prijatelji "Združenja prijateljev Slovenije"

Predsednica našega združenja je za krajši čas odsotna in prepušča tokrat uvodno besedo redakciji Lipe.

Pred dvema mesecema je bil v Delftu slovenski dan, pravzaprav lahko rečemo: zelo posrečen slovenski dan.

Letni članski zbor, s katerim se je ta dan začel, je bil slabo obiskan. Dvema članoma odbora je potekel mandat, tako Pavlu Iskri kot Franku van Krevlu. Oba člana tega mandata nista želela podaljšati. Odbor se jima je ob tej priliki zahvalil za sodelovanje in njun osebni prispevek k združenju. Pavel in Frank sta bila namreč člana odbora od samega začetka. Frank pa je bil do lanskega leta tudi njegov prvi predsednik.

Popoldanski program slovenskega dne je privabil na srečo več obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali dia-film in plesno točko in nato še prisluhnili predavanju o Sloveniji. Zatem smo dvignili kozarčke in si nazdravili ter v prijetnem vzdušju zaključili dan s slovensko večerjo. Tistim članom, ki se tega dneva niso udeležili je lahko žal, da niso prišli. Bilo je res veselo.

Ko smo že pri vesellicah. V nedeljo 25. junija bo minilo štiri leta odkar je Slovenija samostojna država. Združenje prijateljev Slovenije organizira praznovanje obletnice samostojnosti s srečanjem svojih članov v nedeljo popoldan v kongresnem centru Delfstede v Delftu.

Upamo, da se boste tega praznovanja udeležili v čim večjem številu.

Lep pozdrav,

redakcija Lipe

even voorstellen.....

Een zomerdag, zittend in de schaduw, kijkend naar de zonovergoten heuvels, lucht die trilt door de hitte, genietend van een plaatselijke wijn of een ijskoud bier in goed gezelschap.

's Winters, terwijl de lucht ruikt naar verbrand hout, dik ingepakt tegen de kou, lopend over bevroren velden, of door het oude stadsdeel van Ljubljana luisterend naar Vivaldi, gewoon op straat.

Dat is voor mij Slovenië op haar best.

Mijn naam is Stian Krook en ik ben het jongste bestuurslid van onze vereniging. Ik studeer politicologie aan de Universiteit van Leiden en ken Slovenië sinds 1990.

In 1990, een aantal maanden voor ik persoonlijk kennismaaakte met het toenmalige Joegoslavië, omschreef een professor Joegoslavië als volgt: "het is een land dat niet kan bestaan; het heeft 6 republieken, 2 autonome gebieden, 3 godsdiensten, meer dan 3 talen, 6 volkeren en 1 Joegoslaf: Tito, en die is dood!".

Deze (te) simpele omschrijving van die complexe staat bleek veel waarheid te bevatten.

Hoe de zaken er voor stonden werd pas echt duidelijk toen een jaar later in Slovenië MIG's overscheerden, tanks binnenrolden en nog geen kilometer bij mijn logeeradres vandaan "Joegoslaven" op Slovenen aan het schieten waren. Gelukkig duurde dit maar kort en keerde de rust na een paar dagen terug. Het gevolg voor mij was dat ik mij verbonden voelde met een land waar ik een jaar eerder nog nooit van had gehoord.

Door liefde gedreven, heb ik vier jaar lang veel tijd in Slovenië verbracht, heb de mensen en het land leren kennen en leren waarderen.

Popoldanski program slovenskega dne je privabil na srečo več obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali dia-film in plesno točko in nato še prisluhli predavanju o Sloveniji. Zatem smo dvignili kozarčke in si nazdravili ter v prijetnem vzdušju zaključili dan s slovensko večerjo. Tistim članom, ki se tega dneva niso udeležili je lahko žal, da niso prišli. Bilo je res veselo.

Ko smo že pri veselicah, V nedeljo 25. junija bo minilo štiri leta odkar je Slovenija samostojna država. Združenje prijateljev Slovenije organizira praznovanje obletnice samostojnosti s srečanjem svojih članov v nedeljo popoldan v kongresnem centru Delfstede v Delftu.

Upamo, da se boste tega praznovanja udeležili v čim večjem številu.

Lep pozdrav,
redakcija Lipe

even voorstellen.....

Een zomerdag, zittend in de schaduw, kijkend naar de zonovergoten heuvels, lucht die trilt door de hitte, genietend van een plaatselijke wijn of een ijskoud bier in goed gezelschap.

's Winters, terwijl de lucht ruikt naar verbrand hout, dik ingepakt tegen de kou, lopend over bevroren velden, of door het oude stadsdeel van Ljubljana luisterend naar Vivaldi, gewoon op straat.

Dat is voor mij Slovenië op haar best.

Mijn naam is Stian Krook en ik ben het jongste bestuurslid van onze vereniging. Ik studeer politicologie aan de Universiteit van Leiden en ken Slovenië sinds 1990.

In 1990, een aantal maanden voor ik persoonlijk kennismakte met het toenmalige Joegoslavië, omschreef een professor Joegoslavië als volgt: "het is een land dat niet kan bestaan; het heeft 6 republieken, 2 autonome gebieden, 3 godsdiensten, meer dan 3 talen, 6 volkeren en 1 Joegoslaaf: Tito, en die is dood!".

Deze (te) simpele omschrijving van die complexe staat bleek veel waarheid te bevatten.

Hoe de zaken er voor stonden werd pas echt duidelijk toen een jaar later in Slovenië MIG's overscheerden, tanks binnenrolden en nog geen kilometer bij mijn logeeradres vandaan "Joegoslaven" op Slovenen aan het schieten waren. Gelukkig duurde dit maar kort en keerde de rust na een paar dagen terug. Het gevolg voor mij was dat ik mij verbonden voelde met een land waar ik een jaar eerder nog nooit van had gehoord.

Door liefde gedreven, heb ik vier jaar lang veel tijd in Slovenië verbracht, heb de mensen en het land leren kennen en leren waarderen.

In Nederland heb ik vele malen moeten uitleggen waar Slovenië ligt en dat er echt geen oorlog is.

Gelukkig zijn er steeds meer mensen die er achter komen waar Slovenië ligt en dat het er al bijna vier jaar veilig is.

Wanneer ze er eenmaal zijn geweest zijn ze enthousiast over het jonge land. Ik weet zeker dat dit positieve beeld zich zal voortzetten en zou het graag zien dat onze Vereniging op dit gebied haar steentje bij zal dragen. Dit kan o.a. door informatie te verschaffen op allerlei plaatsen waar personen komen met belangstelling voor Slovenië. Dit geldt zeker ook voor bedrijven die interesse hebben voor Slovenië, ook aan hun moet de weg worden gewezen over de alpen.

Ook moeten de paden die bewandeld moeten worden, om informatie te krijgen over Slovenië, binnen de vereniging bekend zijn zodat een ieder die vragen heeft met betrekking tot Slovenië verder geholpen kan worden. Dit kan gebeuren door middel van eigen kennis of het verwijzen naar die instantie die de vragende verder kan helpen. Ik ben van mening dat contacten met zulke instanties van groot belang zijn voor deze informatie voorziening.

Contacten dienen derhalve te worden geïntensiveerd en uitgebreid.

Ik hoop mijn bijdrage te kunnen leveren opdat iedereen in Nederland zal weten wat Slovenië te bieden heeft op allerlei gebied.

Stian Krook

*Reeds 30 jaar uw betrouwbare partner
in gemotoriseerde tweewielers...*

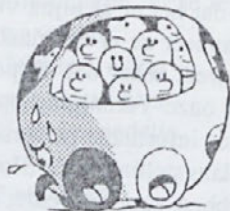
TOMOS NEDERLAND

TOMOS NEDERLAND TRADING COMPANY B.V.

Kweekweg 24, 8161 PG Epe – Postbus 172, 8160 AD Epe
Telefoon 05780-13155 – Fax 05780-16480

En er was een nieuw bestuur.....

$8-2=6+1=7$. Een rekensommetje uit de tweede klas lagere school? Welnee, een heuse "bestuursformule". Vorig jaar bestond het bestuur van onze vereniging uit een achtstal leden, u welbekend. Aangezien van twee leden, Pavel Iskra en Frank van Krevel, hun termijn verstreken was en beiden zich niet herkiesbaar stelden, bestond ons bestuur gedurende zo'n tien minuten (op de jaarvergadering) uit slechts zes leden, tot Stian Krook zich verkiesbaar stelde en tot ieders tevredenheid meteen achter de bestuursvergadering kon plaatsnemen. Elders in deze LIPA stelt hij zich uitgebreid aan u voor. Ons bestuur bestaat thans dus uit zeven leden en op de eerste bestuursvergadering (20 mei j.l.) zijn de taken als volgt verdeeld:

Judita Strohmaier -	voorzitter
Bojan Gorički -	vice-voorzitter en verenigingsactiviteiten
Stian Krook -	penningmeester en externe contacten (o.m. contactpersoon met LIZE), alsmede PR.
Siem Edink -	secretaris en verenigingsactiviteiten
Vesna Marolt -	lid en culturele betrekkingen
Marlien Muuse -	redactie LIPA
Marjeta Tomšič -	redactie LIPA

We hebben er alle vertrouwen in dat dit zittingsjaar even succesvol en bovenal aangenaam zal zijn als het vorige. En Pavel en Frank, BEDANKT.

Marlien

De laatste ontwikkelingen in Slovenië: mrt.'95

Hans van den Broek in Slovenië

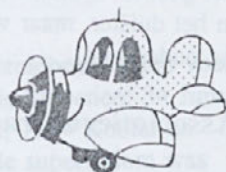
De Europese commissaris voor Midden- en Oost-Europa, Hans van den Broek, was op 5 maart j.l. voor een tweedaags werkbezoek in Slovenië. Hij sprak o.a. met de minister van Buitenlandse Zaken, Zoran Thaler en president Milan Kučan.

Minister van Defensie in VS

Op 5 maart was de Sloveense minister van Defensie, Jelko Kacin, op werkbezoek in Washington, Verenigde Staten. Hij sprak daar met o.a. William Perry, secretaris voor Defensie, en met mensen van het Pentagon. Op 10 maart j.l. werd er een overeenkomst ondertekend door beide ministeries voor een nauwere samenwerking tussen beide landen.

Nieuwe lesvliegtuigen

Op woensdag 8 maart j.l. werd het eerste lesvliegtuig afgeleverd op vliegveld Brnik, bij Kranj. Dit lesvliegtuig is van het merk Pilatus, uit Zwitserland. Het is bestemd voor de 15° vliegbrigade van de Sloveense Luchtmacht, welke gestationeerd is op Brnik. Slovenië heeft totaal 3 van zulke toestellen gekocht. De overige kwamen een dag later uit Zwitserland.

Politiebericht

Op de Sloveense teletekst was er een overzicht van berovingen en diefstallen, dat er als volgt uitzag. Het aantal criminaliteitsgevallen is per 100.000 mensen.

	aantal misdrijven	opgelost in %
1993	11,7	62,1
1994	14,9	66,3

Voorzitter in Brussel

Op vrijdag 10 maart was Jožef Školč, voorzitter van het parlement, op bezoek in Brussel. Hij sprak daar o.a. met de voorzitter van het Belgische parlement, Charles Nothomb, over hoe het Sloveense parlement kan bijdragen aan de integratie van Slovenië in de EU.

Drnovšek op bezoek in Kopenhagen

De Sloveense premier, Janez Drnovšek, was op 11 maart op bezoek in Kopenhagen, Denemarken. Hij sprak daar o.a. met de Deense premier Niels Helveg Petersen. De premier was ook aanwezig bij het ondertekenen van het Sociale Handvest dat ondertekend was door 120 landen.

150 jarig gebouw gedeeltelijk ingestort

Op maandag 13 maart j.l. is een deel van een 150 jaar oud gebouw ingestort. Dit gebouw dat staat aan Gosposvetska 13 in het centrum van Ljubljana, was in Slovenië tevens bekend onder de naam "Kolizej". Het werd gebouwd in 1845. Er zijn 3 slachtoffers gevonden die bij de instorting zijn omgekomen. In het gebouw waren 300 woningen. Over de oorzaak van de ramp tast men nog in het duister, maar waarschijnlijk heeft een en ander te maken met achterstalig onderhoud.

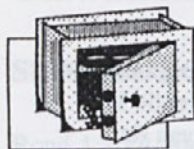
Associatieverdrag tussen EU en Slovenië

Op maandag 13 maart vonden er gesprekken plaats tussen o.a. Hans van den Broek en Zoran Thaler. Dit was de eerste ronde van de gesprekken over een associatieverdrag tussen de EU en Slovenië. Na afloop toonde Zoran Thaler, minister van Buitenlandse Zaken, zich optimistisch over de resultaten.

Bankoverval in Maribor

Woensdag 15 maart vond in Maribor een overval plaats op een filiaal van Probank. Dit gebeurde om ongeveer 08.45 uur. De overvaller ging de bank binnen en overhandigde een van de medewerkers een briefje waarop stond: "Dit is een overval. Ik wil 30.000 DM of 210.000 Schilling." Hierop antwoordde de medewerker dat dat niet voorradig was en stopte 220.000 Tolar in de zak, waarna de overvaller er vandoor ging.

Hij was bewapend, maar er vielen geen gewonden. De overvaller is vrijdag opgepakt in Maribor. Het is de 35 jarige I.F. uit deze stad. Hij had van het buitgemaakte geld een fiets gekocht en het overige geld naar een concurrerende bank gebracht.

Sloveense sportprestaties

Vrouwen

Tijdens de wereldkampioenschappen indoor atletiek te Barcelona, heeft Slovenië twee medailles behaald. Britta Bilač kreeg zilver en Brigita Bukovec kreeg brons.

In Bormio, Italië, was het weekend van 18 maart succesvol voor de Sloveense skidames. Eindresultaat: 3° Urška Hrovat, 4° Špela Pretnar en 5° Katja Koren.

Op 19 maart was de eindstand voor het seizoen '94-'95 om de wereldbeker skiën voor de Sloveense vrouwen als volgt: 7° Pretnar, 10° Hrovat, 24° Koren, 43° Dovžan, 53° Suhadolc en 87° Bokal.

Mannen

Op 19 maart vond in Bormio ook de uitreiking van de wereldbeker skiën voor mannen voor het seizoen '94-'95 plaats. Eindstand voor de Slovenen: 3° Jure Košir, 47° Kunc, 54° Miklavz, 79° Grilc, 110° Vrhovnik, 113° Koblar en 130° Ravter. Jure Košir kreeg dus brons in Bormio. Bij de superslalom was hij 6° en bij de slalom 13°.

Radioactiviteit bij bedrijf in Maribor

In Maribor werd op 16 maart j.l. verhoogde radioactiviteit waargenomen bij het bedrijf Metalna, dat werkt met radioactieve materialen. In de bunker op het terrein, waar opslag plaatsvindt van afval van radiografische test-lassen, werd 30 giga gemeten. Het bedrijf werkt samen met de centrale in Podgorica. Bunker en bedrijf werden meteen afgesloten voor verdere controle van de radioactiviteit. Intussen is gebleken dat er geen gevaar bestaat voor de omgeving, al werd een gebied van ongeveer 15 meter rondom de bunker afgesloten. In de bunker werd ook Cesium 137 waargenomen; dit is een radioactief bestanddeel.

Europese WHO conferentie 1996

Dr. Jo Asvall, hoofd van de Europese tak van de World Health Organisation, heeft bekend gemaakt dat in juni 1996 de Europese WHO conferentie in Slovenië zal worden gehouden. Hoofdonderwerp: de problemen van de gezondheidssystemen.

Bassist Ladko Korošec overleden

Dinsdag 21 maart werd de Sloveense muziekcultuur geschokt door het overlijden van de 74 jarige bassist Ladko Korošec, geboren te Zogorje ob Savi op 3 augustus 1920. Hij heeft de hoogste Sloveense prijzen gewonnen, zoals 3 maal de Prešeren-wedstrijd (1949, 1959 en 1978), de Betett-wedstrijd (1988) en de gouden Lire (1988). Hij werd ook gezien als de meest bekende muzikant van wat toen nog Joegoslavië heette.

Sloveense wijn wint prijs in Parijs

Op de internationale wijnbeurs te Parijs (23 maart j.l.) heeft het Sloveense bedrijf "Ljutomerčan" met de Laški Rizling 1993 de gouden medaille gewonnen. Er waren 880 soorten wijn uit 25 landen.

Minister krijgt ongeluk

In maart kreeg Jelko Kacin, minister van Defensie, een auto ongeluk. Bij een inhaalmanoeuvre zag hij een tegenligger niet aankomen. Hij werd opgenomen in het ziekenhuis en moest worden geopereerd. Na de ingreep is de minister aan de beterende hand. Hoewel in zijn bloed geen alcohol werd aangetroffen, wordt hij toch schuldig geacht aan het veroorzaken van het ongeluk.

Leraren Hotelschool worden 3°

Leraren van de middelbare hotelschool uit Celje waren in de week van 27 maart in Nederland. In Hengelo, Overijssel, vond een wedstrijd plaats met deelnemers uit 8 landen en de Slovenen werden 3°. De wedstrijd was georganiseerd door het Duitse bedrijf Rational uit Landsberg, dat kookapparatuur produceert.

Ontwikkelingen in april 1995

Sloveense vrachtwagenchauffeurs blokkeren grensovergang

Rond 1 april vond er een blokkade plaats door Sloveense vrachtwagens aan de Sloveense kant van de grens Dolga Vas, bij Lendava. Deze grensovergang is de enige voor vrachtwagens tussen Hongarije en Slovenië. De actie was een protest tegen het lange wachten aan de grens.

Er werd aangekondigd dat, als er geen concreet antwoord komt, Prekmurser en Sloveense chauffeurs 12 internationale grensovergangen -8

kleine en 4 tussenlandse- zullen blokkeren op 28 april gedurende een dag.

Tevens zullen er blokkades plaatsvinden op de "Magistrale".

Er werd bekend gemaakt dat ook de inwoners van Lendava en Dolga Vas aan de actie zullen meedoen. De inwonenden van Murska Sobota aan de Magistrale zullen ook meedoen: bewoners van Partizanska cesta, Kolodvorska ulica en Cankarjeva cesta. Deze straten maken deel uit van de "Magistrale" van Maribor naar Lendava.

Er werden geen grenzen geblokkeerd, maar wel de wegen door de bewoners van de gemeenten.

Nederlandse ambassadeur op bezoek in Slovenië

De Nederlandse ambassadeur van de ambassade in Wenen, de heer Joost van Ebbenhorst Tengbergen, was op 5 april j.l. op bezoek in Slovenië. Hij sprak o.a. met premier Janez Drnovšek en minister Zoran Thaler van Buitenlandse Zaken. Het gesprek ging onder meer over de gunstige economische ontwikkelingen in Slovenië.

Stichting Nederland - Slovenië schenkt medische apparatuur

Op 6 april j.l. deed de Stichting Nederland - Slovenië vier dialyse apparaten cadeau aan het ziekenhuis in Izola. De apparaten (model 2008 C) zijn gefabriceerd aan het begin van de jaren '80. Ze zijn afgedankt door Nederlandse ziekenhuizen omdat ze verouderd zijn, maar ze functioneren nog goed. De apparatuur werd overhandigd door de voorzitter van de Stichting, Dr. Zoran Erjavec en vice-voorzitter Dr. T.J.H. Kruisinga, in aanwezigheid van de Sloveense ambassadeur voor de Benelux Jaša L. Zlobec en de Sloveense minister van Volksgezondheid Dr. Božidar Voljč.

Sloveense skispringer stopt met sportcarrière

Sloveniës beste skispringer Franci Petek, 23 jaar, heeft op 6 april officieel bekend gemaakt dat hij met ingang van 2 juli stopt met zijn sportloopbaan. Hij wil zich volledig wijden aan zijn studie geologie aan de filosofische faculteit.

Slovenen in het Guinnessboek

Zondag 9 april werd er in de plaats Zavrh nad Dobrno een record gevestigd: op palmzondag werd een takkenbos gedragen met een lengte van maar liefst 57 meter en een gewicht van 2 ton. Verleden jaar bedroeg de lengte 50 meter.

Sloveense deviezenreserve boven verwachting

De nationale bank van Slovenië maakte op 22 april j.l. bekend dat de deviezenreserve afgelopen februari boven de psychologische grens van 3 miljard dollar was gekomen. Dit was boven de verwachting.

Alexander Vink

Ladinski Mode

De door ons gevoerde merken garanderen
U exclusieve en betaalbare mode.

o.a. G.Weber - Frankenwälder - Baruch - Kerko - Seda -
Roberto Sarto - Finn Karelia - Marianne Paris.

van Baarelestraat 41 (schuin t.o. Concertgebouw) Amsterdam
telefoon 020 - 679 37 68
Lada de Jong - Sremec

Slovenië in het post-Joegoslavisch tijdperk

Nevenka Tromp- Vrkić

In 1992 werd Slovenië als onafhankelijke staat erkend. Dat was een merkwaardige ontwikkeling voor dit kleine land, dat sinds het einde van de 13de tot het begin van de 20ste eeuw deel had uitgemaakt van het Habsburgse rijk.

Hoewel de eeuwenlange heerschappij van de Habsburgers gekenmerkt werd door perioden van gedwongen germanisatie, had Slovenië zijn eigen Zuidslavische identiteit weten te behouden. Toen in 1918 het Habsburgse rijk uiteenviel, werden de Slovenen met andere Slavische volkeren (met uitzondering van de Bulgaren) opgenomen in een nieuw gevormde Zuidslavische staat, het "Koninkrijk van Serven, Kroaten en Slovenen". In 1929 werd die naam veranderd in "Koninkrijk Joegoslavië". Na de Tweede Wereldoorlog ontstond een nieuw Joegoslavië, in de vorm van een communistische federatie; Slovenië werd daarin een van de zes republieken. Maar in 1991 hield ook dit Joegoslavië op te bestaan. Twee van de zes Joegoslavische republieken, die zich als eerste hadden bevrijd van het politieke monopolie van de communistische partij (Kroatië en Slovenië), besloten op 25 juni 1991 zich van de federatie af te scheiden. Twee dagen daarna vielen militaire eenheden van het Joegoslavische Volksleger Slovenië binnen. Volgens de federale autoriteiten was het besluit tot onafhankelijkheid in strijd met de Joegoslavische Grondwet.

Als reden om Slovenië binnen te vallen werd officieel beveiliging van Joegoslavië's buitengrenzen opgegeven. Het Volksleger stuitte op verzet van de 30.000 man tellende Sloveense Territoriale Verdediging en na een tiendaagse confrontatie trok het zich uit Slovenië terug. Door bemiddeling van de Europese Unie werd begin juli 1991 in Brioni een compromis bereikt, dat onder andere inhield dat de onafhankelijkheidsverklaringen van Slovenië en Kroatië drie maanden lang zouden worden bevroren, zodat tijd gewonnen kon worden voor een compromisvoorstel voor een nieuwe federatie. Slovenië accepteerde het moratorium, hoewel de Sloveense politici ervan overtuigd waren dat een compromis met de politici in Belgrado onmogelijk was. De jaren '80 waren in Slovenië immers verlopen in het teken van politieke botsingen met zowel de federale als de Servische machthebbers uit Belgrado, die niet tot een oplossing hadden geleid, maar Slovenië ervan hadden overtuigd dat de enige oplossing onafhankelijkheid was. De Servische kant

verwierp ook het compromisvoorstel voor een nieuwe statenbond. In januari 1992 werden Slovenië en Kroatië als onafhankelijke staten door de landen van de Europese Unie erkend en in mei 1992 werden zij als lid toegelaten tot de Verenigde Naties. Daarna verdween Slovenië uit het nieuws.

Bijna drie jaar later blijkt Slovenië de enige voormalige Joegoslavische republiek die in politiek, economisch en cultureel opzicht in staat was in korte tijd haar hypotheek af te lossen. Vanaf het begin van de Joegoslavische crisis beschikte Slovenië over een betere uitgangspositie dan de andere Joegoslavische republieken om zich te integreren in het politiek en economisch leven van West-Europa. Slovenië was de best ontwikkelde regio in voormalig Joegoslavië, die voor 20% van het Joegoslavisch bruto nationaal product (BNP) zorgde, terwijl het maar 8,4% van de Joegoslavische bevolking omvatte. Zijn aandeel in de Joegoslavische export was 30%. Slovenië had de hoogste levensstandaard en een ontwikkelde middenklasse. Door zijn ligging stond het open voor Westerse invloeden. In de jaren '80 werd een democratiseringsproces op gang gebracht, dat Slovenië een voorsprong gaf ten opzichte van alle andere Joegoslavische republieken. De *Economist Intelligence Unit* plaatste Slovenië op nummer twee op een ranglijst van de Midden- en Oosteuropese landen. Na Tsjechië is het land in die regio dus de meest geslaagde post-communistische staat.

Maatschappelijke veranderingen in de jaren '80

In de jaren '60 werden de eisen van de economisch betrekkelijk welvarende republieken Kroatië en Slovenië tot liberalisering van de economie afgewezen uit vrees dat toegeven onvermijdelijk tot democratisering van de gehele samenleving zou leiden en dat daardoor het machtsmonopolie van de communistische partij zou worden aangetast. Na de politieke afrekening met de voorstanders van 9de liberaliseringsbeweging in het begin van de jaren '70 kwam het begin jaren '80 tot nieuwe onrust.

De maatschappelijke veranderingen begonnen met een zogeheten "punk-beweging" onder de Sloveense jongeren.¹ Oorspronkelijk ontstond "punk" in Engeland, als een reactie van werkloze en kansarme jeugd tegen de politieke en maatschappelijke gevestigde orde. In een communistisch land, waar de indoctrinatie van de jeugd een belangrijke voorwaarde vormde voor de stabiliteit van het systeem, werd "punk" gezien als een onwenselijk maatschappelijk verschijnsel. De politie werd ingeschakeld om met deze "punk-beweging" af te rekenen. Maar deze keer werkte de repressie niet. Het gebruik van geweld werd door de Sloveense intellectuelen openlijk veroordeeld en de officiële jeugdorganisatie, de Socialistische Bond van de Jeugd van Slovenië (de ZKMS), koos tegen alle verwachtingen in de kant van haar leeftijdgenoten. Dat was de eerste stap op weg naar wat later bekend zou worden als de

"Alternativa".

De *Alternativa* was een brede maatschappelijke beweging die varieerde van groeperingen van feministen en homoseksuelen tot vredes- en milieubewegingen. Zij omvatte vooral jonge mensen zonder politiek verleden, die geen neiging hadden het systeem omver te werpen. Aangezien zij zich als apolitiek beschouwden, was het voor hen vanzelfsprekend om binnen het bestaande op te komen voor hun belangen. Een belangrijke rol bij de popularisering van de subcultuur van de Sloveense jeugd speelden media als Radio Student en de officiële krant van de ZKMS, *Mladina* ("De Jeugd"). *Mladina* ontwikkelde zich in de jaren '80 tot de meest gezaghebbende krant in het voormalige Joegoslavië, die ondanks de taalbarrière (Sloveens) ook veel werd gelezen in Zagreb en Belgrado. Met *Mladina* begon in Joegoslavië het tijdperk van *glasnost*.

De belangrijkste verworvenheid van de *Alternativa* was dat in de jaren '80 in Slovenië een uitzonderlijke politieke cultuur ontstond, waarin maatschappelijke betrokkenheid en politiek debat een grote rol gingen spelen. Medio jaren '80 werd de *Alternativa* uitgebreid met mensenrechten-activisten, verscheidene beroepsorganisaties (van sociologen, schrijvers, juristen, enz.) en ook de kritische intellectuelen van de oudere generatie. Het intellectuele debat over de ideologische vernieuwingen ontstond rond het literaire tijdschrift *Nova Revija*.

De belangrijkste botsing met het communistisch *establishment* vond plaats toen het Joegoslavische Volksleger in het debat in de media betrokken werd. De Sloveense vredesbeweging kwam met de eis dienstweigeraars te erkennen en een alternatieve militaire dienst in te voeren naar Westeupees model. Deze actie mislukte, maar de confrontatie met het federale leger ging door. *Mladina* stelde herhaaldelijk dubieuze praktijken aan de kaak, zoals de verkoop van wapens aan Derde-Wereldlanden. Het hoogtepunt werd bereikt toen machtsmisbruik en corruptie binnen het federale leger werden onthuld. Het ging o.a. over de minister van defensie, admiraal Branko Mamul, die dienstplichtige soldaten had ingezet voor het bouwen van zijn vakantiehuis. De legerchef antwoordde met beschuldigingen van een "Sloveense contra-revolutie"; in 1988 stond Slovenië aan de rand van militaire interventie.

Dat gebeurde niet. Maar de drie hierbij betrokken journalisten van *Mladina*, alsmede Janez Janša - een sergeant-majoor van Sloveense afkomst, die later de eerste minister van defensie zou worden in post-communistisch Slovenië - werden door de militaire rechtbank aangeklaagd en schuldig bevonden aan verraad vanwege onthulling van geheime documenten. Dit schijnproces bleek van grote betekenis voor de verdere politieke ontwikkelingen. Het kwam tot grote steunbetogingen voor de aangeklaagden, die gecoördineerd werden door het Comité voor de Verdediging van de Mensenrechten.

De sociale bewegingen namen ook actief deel aan de protestbetogin-

gen. Het bleek de eerste stap in de politisering van de *Alternativa* te zijn, waaruit de eerste politieke partijen ontstonden die in 1990 deel zouden nemen aan de eerste meer-partijenverkiezingen in Slovenië. Een andere belangrijke ontwikkeling was dat de Sloveense communisten door de ontwikkelingen rond het proces tot het inzicht kwamen dat democratisering onvermijdelijk was. Zij begrepen ook dat de democratisering niet uit de communistische machtscentra uit Belgrado zou komen en zij besloten de veranderingen op het niveau van de republiek door te voeren.

Hun dissidente houding stuitte op verzet in Belgrado; er volgden botsingen met vooral Servische communisten/nationalisten, in het bijzonder over de Servische politiek in Kosovo en over de economische en financiële hervormingen. De hervormingsgezinde Sloveense communisten wisten te bereiken dat meer-partijenverkiezingen in Slovenië plaatsvonden. Dat heeft hun een rol in post-communistisch Slovenië bezorgd. De parlementsverkiezingen van 1990 werden gewonnen door de verenigde anti-communistische oppositie, DEMOS, maar de voormalige communistische leider Milan Kučan werd gekozen tot president. Daardoor werd een politiek evenwicht tussen verleden en heden gevonden.

Politieke verhoudingen in onafhankelijk Slovenië

DEMOS was een breed opgezette coalitie, die tegelijkertijd ook de voortzetting was van de sociale bewegingen uit de jaren '80 en hen verenigde in de politieke strijd tegen de Sloveense communistische hervormers. Als oppositiebeweging had DEMOS haar doel bereikt door de verkiezingen te winnen. Eenmaal aan de macht werd de DEMOS-coalitieregering verlamd door onderlinge ruzies. In december 1991 viel DEMOS uit elkaar, maar de coalitie-regering bleef tot april 1992 aan. Haar val in april was het gevolg van het aannemen van een motie van wantrouwen tegen economisch wanbeleid van de regering. De nieuwe premier werd Janez Drnovšek. Deze oud-communist en de laatste Sloveense vertegenwoordiger in het Joegoslavische Staatspresidium was sinds 1991 lid van de Liberaal-Democratische Partij, die ontstond toen de communistische jongerenbond ZKMS zich omvormde tot een politieke partij. Nieuwe verkiezingen werden echter noodzakelijk om de nieuwe krachtsverhoudingen te legitimeren.

Die verkiezingen werden in december 1992 gehouden. Er deden 25 partijen aan mee. Het resultaat was weinig verrassend: de Liberaal-Democratische Partij (LDS) van Drnovšek behaalde 22 zetels, terwijl de partij van de voormalige communisten, nu Sociaal-Democratische Vernieuwingspartij genoemd, 14 zetels in de wacht sleepte. De centrum-rechtse Christen-Democratische Partij van Lojze Peterle, ooit de grootste partij in de DEMOS-coalitie, behaalde 15 zetels. De rechtse vleugel in de Sloveense politiek werd

in het parlement vertegenwoordigd door de Sloveense Nationale Partij van de populist Zmago Jelinčič en door de Sociaal-Democratische Partij van Janez Janša. Jelinčič's partij won 12 zetels; Janša's partij 4. De presidentiële verkiezingen werden gewonnen door Milan Kučan, die voor een termijn van zes jaar werd herkozen. Ook Janez Drnovšek werd opnieuw premier, in een coalitieregering van liberaal-democraten, christen-democraten en voormalige communisten.

De Sociaal-Democratische partij bleef ondanks de slechte verkiezingsresultaten in de regering, dankzij de grote populariteit van haar leider Janez Janša. Janša werd gezien als symbool van het verzet tegen het autoritarisme van het oude regime en als minister van defensie van Slovenië had hij in 1991 met zijn militaire strategie in het verzet tegen het federale leger grote populariteit verworven. Maar zijn politieke reputatie uit die dagen werd serieus bedreigd door een reeks schandalen, waarbij zijn ministerie betrokken bleek te zijn. Zo werd in juni 1993 op het vliegveld van Maribor 120 ton wapens en munitie ontdekt, die voor Bosnië-Herzegovina bestemd bleken te zijn. Uit de bijbehorende documentatie bleek dat de geheime dienst van het Sloveense leger en de hooggeplaatste functionarissen van het ministerie van defensie erbij betrokken waren.

De geheime dienst van het ministerie van binnenlandse zaken speelde een sleutelrol in de onthullingen over deze wapensmokkelaffaire. De onthullingen over de praktijken van het Sloveense ministerie van defensie brachten de regering in verlegenheid. Slovenië kwam in een kwaad daglicht te staan vanwege schending van het VN-wapenembargo tegen het voormalige Joegoslavië. Premier Drnovšek en president Kučan reageerden geschokt en de openlijke confrontatie met Janez Janša begon.

De aanvaring tussen de ministeries van binnenlandse zaken en defensie culmineerde in 1994 in de affaire "Smolnikar", die ook tot de val van Janša als minister van defensie leidde. De leden van de militaire geheime dienst hadden een auto van een man in burgerkleding, Smolnikar geheten, achtervolgd, hem gedwongen te stoppen, uit de auto gehaald en in elkaar geslagen. De Sloveense publieke opinie reageerde verontwaardigd en het reeds lang bestaande vermoeden over Janša's autoritaire gedrag en misbruik van zijn machtspositie werd hiermee bewezen beschouwd.

Janša's reactie was dat deze Smolnikar werkte als spion voor de geheime dienst van het ministerie van binnenlandse zaken, die opdracht gehad zou hebben Janša en zijn ministerie te compromitteren. Het feit dat hij niet in uniform was, zou er niet toe doen. Smolnikar werkte tegen de militaire autoriteiten en als zodanig viel zijn zaak onder de jurisdictie van het ministerie van defensie.²

Deze uitleg hielp Janša niet. Hij was al eerder in opspraak geraakt vanwege dubieuze praktijken met de dossiers van de voormalige communisti-

sche geheime dienst, die hij onder zijn beheer wist te krijgen. Er werd handel in bedreven en sommige dossiers vonden hun weg naar de media. Daarin werden Janša's politieke tegenstanders beschuldigd van samenwerking met de communistische geheime dienst van de republiek Slovenië. Het bekendste geval was dat van de rechtse politicus Zmago Jelinčič, die onder de naam "Parashuttis" diensten aan de geheime dienst zou verlenen. Janša werd door het Sloveense parlement uit zijn functie gezet en zijn partij, de SDSS, trok zich uit de coalitieregering terug. Dat leidde tot een regeringscrisis.

Teneinde de val van de regering te voorkomen, ging premier Drnovšek -tevens leider van de grootste coalitiepartner, de Liberaal-Democratische Partij (LDS)- een fusie aan met drie kleinere partijen. Zo kwam in maart 1994 de Liberale Democratie van Slovenië tot stand. De nieuwe partij was goed voor 30 zetels, maar moest toch weer een coalitie aangaan met de christendemocraten. De politieke afrekening met Janša betekende wel dat het Sloveense politieke leven een stap vooruit in de richting van een stabiel centrum maakte. Twee rechtse partijen, de SDPS van Janša en de SNP van Jelinčič, bevonden zich aan de politieke periferie. Gezien de vijandige verhouding tussen hun leiders zal een coalitie tussen die twee partijen niet snel tot stand komen. Het politiek pluralisme in Slovenië blijft wel bepaald door vorming van uiteenlopende coalities, aangezien geen van de grote partijen erin zal slagen de absolute meerderheid in het 130 zetels tellende parlement te verkrijgen.

Betrekkingen tussen Slovenië en Kroatië

Slovenië bepaalde het tempo bij de desintegratie van de Joegoslavische federatie. De Kroatische communisten volgden behoedzaam de Sloveense leiding. Men beseftte in Kroatië immers dat in communistische kringen in Belgrado niets zo gevreesd werd als een beweging voor politieke verandering vanuit Kroatië. Deze angst kwam voort uit de geschiedenis van de Servo-Kroatische betrekkingen sinds het ontstaan van de Joegoslavische staat in 1918. De hervormingsgezinde Kroatische communisten beseftten de consequenties, mochten zij een prominente rol in de eisen voor de democratisering gaan spelen. Elk Kroatisch initiatief voor verandering zou onvermijdelijk bestempeld worden als "nationalistische contra-revolutie", waarna een nieuwe zuivering plaats zou vinden.

Slovenië had daarentegen geen voorspelbare afwijking die door de communistische ideologen als contra-revolutie bestempeld kon worden, zodat de ideologische bewakers uit Belgrado niet precies wisten hoe zij op de gebeurtenissen in Slovenië moesten reageren. Een Kroatische eis voor een zelfstandige staat kon meteen in verband worden gebracht met een extreem-nationalistische ideologie, zoals de onafhankelijke staat van de Kroatische

Ustasja-beweging tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op een Sloveense eis voor onafhankelijkheid lag niet zo'n historische hypothese. Nationalisme speelde eind jaren '80 wel een rol in de definiëring van de nationale soevereiniteit van Slovenië. In dit geval was het nationalisme alleen een middel om zich los te maken van een gecentraliseerd systeem, dat niet in staat bleek te zijn de fundamentele belangen van de Sloveense samenleving te behartigen en bovendien weigerde zich te hervormen in de richting die men in Slovenië noodzakelijk vond.

Toen de Kroatische nationalistische partij, de HDZ (Kroatische Democratische Gemeenschap), in 1990 de verkiezingsstrijd won, werd de Kroatische samenleving weer sterk geïdeologiseerd. De nationalistten begonnen hun afrekening met het communistisch verleden door de voormalige communisten politiek uit te schakelen, in het bijzonder door hen te beschuldigen van verraad van de Kroatische belangen tijdens het communistische regime. De Kroatische nationalistten hadden een hele lijst van ideologische vijanden, variërend van "goede" en "slechte" Kroaten en Joego-nostalgici tot "natuurlijke vijanden", zoals de etnische Serviërs. In het nieuwe ideologisch paradigma werd de onafhankelijkheid van Kroatië gezien als de verwezenlijking van een "eeuwenlange droom van elke echte Kroaat". De HDZ-politici verwachtten dat zij voor hun historische rol in de vervulling van deze droom beloond zouden worden met een stevige machtspositie. De mechanismen van de Kroatische post-nationalisten vertonen veel overeenkomsten met die van de communistische heerschappij: een sterke leider (Tudjman's presidentiële bevoegdheden maken hem de belangrijkste politieke instelling, die zelfs het parlement kan ontbinden), en een machtsmonopolie van de HDZ (die de andere oppositiepartijen alleen als legitimering van het pluralisme beschouwt en niet als echte rivaal). De HDZ oefent sterke controle uit op alle economische, militaire, culturele en media-instellingen. Kroatische betrokkenheid bij de oorlog in Bosnië-Herzegovina bracht ook de expansionistische trek van het Kroatisch nationalisme aan het licht. Het Sloveens nationalisme kent die expansionistische trekken niet.

Toen in 1990 de Kroatische nationalistten aan de macht kwamen, had dat een verwijdering in de samenwerking tussen Slovenië en Kroatië tot gevolg. Overleg over de volgende stappen in hun beleid ten opzichte van Belgrado werd nog wel gevoerd, terwijl in het voorjaar van 1991, als voorbereiding op de onafhankelijkheidsverklaring, zelfs nog een verdrag over militaire samenwerking tussen Tudjman en Kučan werd opgesteld. Maar toen het Joegoslavische Volksleger Slovenië binnenviel, hield Kroatië zich afzijdig. Er was in Kroatië toen het zg. "plan-Špegelj" (Martin Špegelj was de Kroatische minister van defensie) om de kazernes van het federale leger in Kroatië te blokkeren, zodat het niet naar Slovenië kon vertrekken. Dit plan werd door de Kroatische president Tudjman verworpen: Slovenië stond alleen in zijn

verzet. Dat was een van de eerste serieuze verstoringen van de Sloveens-Kroatische betrekkingen.

Later, als onafhankelijke staten, werden deze twee buurlanden geconfronteerd met een reeks van problemen. Een van de eerste conflicten ging over het eigendom van de kernenergie-centrale Krško. Deze was gebouwd in de periode dat de grenzen tussen Slovenië en Kroatië interne grenzen waren, zonder grote betekenis. Nu bleek echter dat de centrale binnen de Sloveense nationale grenzen lag. Kroatië was geheel afhankelijk van de elektriciteit van Krško, maar Slovenië weigerde elektriciteit te leveren vanwege wanbetalingen van Kroatië. Dit conflict werd pas in 1994 opgelost via een nieuw contract.

Bijna geen enkel probleem werd opgelost zonder wederzijdse beschuldigingen en verwijten. De Kroatische grieven over de handelwijze van de voormalige *Ljubljanska Banka*, die na de desintegratie van Joegoslavië geen geld aan haar Kroatische spaarders terugbetaalde, kwamen daar nog bij. Aan de andere kant voelden de Slovenen zich gepikeerd over de protesten van de regering in Zagreb tegen de Sloveense visvangst in de Kroatische territoriale wateren in het noorden van Istrië. De grenzen tussen de twee landen moesten opnieuw precies bepaald worden.³ Van de 670 km lange grenslijn werd over zeker 100 km nog problemen gemaakt.

In 1993 werd een gezamenlijke commissie ingesteld om de grens te bepalen. Het gaat om de grens op de open zee en in de baai van Piran, het grensgebied langs de rivier Dragonja en over het gebied rond Sveta Gera. De grensgeschillen leidden in 1993 tot grote spanningen; in een enquête van het dagblad *DELO* naar de Sloveense publieke opinie bleek dat de ondervraagde Slovenen Kroatië als de grootste vijand van Slovenië zagen. Om de politieke verhoudingen te verbeteren vond in juni 1994 in Zagreb een ontmoeting plaats tussen de presidenten Tudjman en Kučan. De nadruk zou voortaan komen te liggen op samenwerking en gemeenschappelijke belangen.

In de zomer van 1994 kwam het echter tot nieuwe conflicten over de grenzen. Aan het begin van het toeristisch seizoen begon Kroatië een grensoversteekplaats te bouwen in het betwiste gebied langs de rivier Dragonja. Als reactie daarop werd begin oktober in het Sloveense parlement op initiatief van Jelinčič besloten vier kleine gehuchten -Škrilje, Buzin, Škodelin en Mlini (25 huizen en ca. 50 bewoners van gemengde etnische afkomst) tot Sloveens grondgebied te verklaren. Aan deze beslissing werd in de Kroatische politiek veel aandacht besteed. De diplomatieke betrekkingen tussen Slovenië en Kroatië in het post-Joegoslavische tijdperk moeten zich kennelijk nog stabiliseren.

Integratie van Slovenië in Europa

Terwijl de rest van voormalig Joegoslavië nog de gevangene is van het verleden en de gevolgen van de oorlog in Bosnië-Herzegovina direct of indirect beslissend zijn voor de verdere politieke en economische ontwikkelingen, is Slovenië de enige van de nieuwe staten die een kans maakt geïntegreerd te worden in de Europese politieke en economische ontwikkelingen. Tot nog toe is Slovenië's grootste verworvenheid niet meer in een adem genoemd te worden met de andere ex-Joegoslavische republieken, maar met de Visegrád-landen (Polen, Tsjechië, Slowakije en Hongarije).

Toch zal de integratie van Slovenië in Europa moeilijker zijn dan die van de Visegrád-landen. Slovenië moet nog aan belangrijke politieke voorwaarden voldoen. Dat betreft o.a. de verbetering van zijn betrekkingen met het buurland Italië. Sinds de Sloveense onafhankelijkheid zijn Slovenië en Italië bezig met onderhandelingen over ratificatie van de zg. Osim-verdragen. Deze werden gesloten tussen Joegoslavië en Italië in 1975, in het kader van de Slotakte van Helsinki.⁴ Daarin werden de grenzen tussen de twee landen vastgesteld. Na het uiteenvallen van Joegoslavië werden Kroatië en Slovenië de nieuwe buurlanden, en ratificatie van het verdrag werd noodzakelijk. De gesprekken tussen Italië en Slovenië daarover stuiten op nieuwe voorwaarden van Italiaanse kant. Italië eiste restitutie van de eigendommen van de Italiaanse burgers die Slovenië na de Tweede Wereldoorlog moesten verlaten. Een ander discussiepunt vormde de vraag hoe deze restitutie moest worden uitgevoerd. Italië zette zich in voor teruggave van de eigendommen (zoals onroerend goed) aan de Italiaanse burgers, maar de Sloveense wet staat niet toe dat buitenlanders eigenaren van onroerend goed kunnen worden.

Italië vindt nu dat Slovenië zijn wetten naar Europees model moet veranderen, wil het lid worden van de Europese Unie. De betrekkingen tussen beide landen verslechterden verder toen de rechtse regering van Silvio Berlusconi in Italië aan de macht kwam. Extreem-rechtse politici, zoals Gianfranco Fini en Mirko Tremaglia van de Alcanza Nazionale, zijn tegenstander van ratificatie van de Osim-verdragen en beschouwen Dalmatië en Istrië als historisch Italiaans grondgebied.

De regering-Berlusconi vond dat Slovenië, wil het toegelaten worden tot de EU, verplichtingen tegenover Italië moet vervullen, die behalve restitutie ook verbetering van de rechten van de Italiaanse minderheid in Slovenië inhouden. Slovenië reageerde met beschuldigingen aan het adres van de Italiaanse regering vanwege de nieuwe verkiezingswet, waarmee de Sloveense minderheid in Italië geen vertegenwoordigers meer heeft in de lokale en nationale Assemblee, en eist dezelfde regeling voor de Sloveense minderheid als de Duits-sprekende Oostenrijkers genieten in Oost-Tirol.

Dat Italië gebruik zal maken van zijn vetorecht tegen Sloveense toetreding wordt overigens niet waarschijnlijk geacht. De grootste gevechten zullen achter de schermen uitgevochten worden, want niemand binnen de EU

wenst een herhaling van het voorbeeld van Griekenland, dat meer dan een jaar lang de erkenning van Macedonië door de EU tegenhield. Een belangrijke stap in de richting van politieke integratie van Slovenië binnen Europa was dat Slovenië in 1994 betrokken werd bij onderhandelingen tussen de Visegrád-landen en de NAVO over de nieuwe militaire samenwerkingsverbanden tussen Oost- en West-Europa, "Partnership for Peace".

Economie hoofdzaak

Te verwachten is dat het tempo van de integratie van Slovenië in Europa bepaald zal worden door interne economische ontwikkelingen en door de economische betrekkingen met de afzonderlijke Europese landen. De economische ontwikkelingen in Slovenië geven aanleiding tot optimisme. De privatisering van de economie is wettelijk geregeld en verloopt zonder veel moeilijkheden. De Sloveense munt (*tolar*) wordt als stabiel beschouwd. De inflatie (1994) wordt geschat op 20%; dat steekt zeer gunstig af tegen de 72% van 1992. De enige verontrustende ontwikkeling is de betrekkelijk hoge werkloosheid (in 1994 14%). In de praktijk valt de werkloosheid mee door het functioneren van de grijze economie, waarin velen hun inkomen verdienen.

Een belangrijk begin voor het Sloveens economisch en financieel herstel was de toelating tot het IMF. Initiatieven voor financiële samenwerking kwamen van de Europese Bank voor Herstel en Ontwikkeling (EBRD), die in februari 1993 een "Strategie voor Slovenië" opstelde, waarin de financiële investeringen waren uitgewerkt. De eerste leningen omvatten: 70 miljoen Ecu voor het herstel van de waterkrachtcentrales op de rivier Drava; 110 miljoen Ecu voor het wegen- en spoorwegnet; en 54 miljoen Ecu voor de particuliere sector. De Wereldbank verschafte een lening van 80 miljoen dollar voor economische hervormingen. In 1994 kwam het ook tot een heroriëntatie van de Sloveense buitenlandse handel, van de Joegoslavische naar de Europese markt. In de eerste helft van 1994 boekte Slovenië een groot handelsoverschot met de grote EU-landen: Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Frankrijk. In die zelfde periode steeg de export van goederen uit Slovenië met 7%. De export naar de EU-landen steeg zelfs met 12,8%, en de grootste groei van de export betrof Italië (25,8%).⁵

De economische en politieke ontwikkelingen in Slovenië in het post-Joegoslavische tijdperk maakten een eind aan de aanvankelijke twijfel over de overlevingskansen van het land als kleine natie-staat. Terwijl in het heersende intellectuele en politieke klimaat van West-Europa het concept van een "nationale staat" soms als achterhaald wordt beschouwd, heeft Slovenië bewezen dat zijn weg naar Europese integratie pas na het constitueren van een eigen nationale staat is begonnen.

Voetnoten:

1. Tomaz Mastnak: "The Slovene Story", in: *Praxis International 1993*, Basil Blackwell Ltd., blz. 373 - 388 en Tomaz Mastnak: "From the New Social Movements to Political Parties", in: J.Simmie & J.Deklava (eds), *Yugoslavia in Turmoil: After Self-management*, Londen/New York: Pinter Publishers, 1991.
2. Interview met Janez Janša in het weekblad *Globus*, 13 mei 1994, blz. 9-10.
3. De bronnen over de recente verhoudingen tussen Slovenië en Kroatië komen uit het weekblad *Danas*. Zie bijv. de artikelen "Srbi sa zapadne granice" (11 oktober 1994), blz. 18-19 en "Podmazan zahrđali kotac" (14 juni 1994), blz. 36-37.
4. Zie het artikel over Osim-verdragen "Hoce li granice doći na red", in: *Danas*, 8 augustus 1994, blz. 27-28.
5. Gegevens over de recente economische ontwikkelingen in Slovenië komen uit *Ekonomska politika* van 10 oktober 1994, blz. 20 en van 17 oktober 1994, blz. 47.

Mw. drs. N. Tromp-Vrkić is verbonden aan het Oost-Europa Instituut van de Universiteit van Amsterdam.

Dit artikel werd met toestemming van auteur en redactie overgenomen uit de Internationale Spectator, maandblad voor internationale politiek van het Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen Clingendael te Den Haag (Uitgeverij Van Gorcum & Comp. te Assen), jaargang 49 nr. 2 (februari 1995).

CURSUS SLOVEENS OP DE UNIVERSITEIT VAN LJUBLJANA

Op de universiteit van Ljubljana, de filosofische faculteit, is voor het komend schooljaar wederom een jaar lang Sloveense les voor buitenlanders georganiseerd. De cursus duurt van 1 oktober 1995 tot 31 mei 1996. De studenten zullen in verschillende groepen worden ingedeeld voor beginners en gevorderden. In deze cursus worden taallessen gegeven en zal kennis worden gemaakt met de Sloveense cultuur.

De kandidaten kunnen zich opgeven tot uiterlijk 1 week voor het begin van de cursus.

Te gast in Slovenië

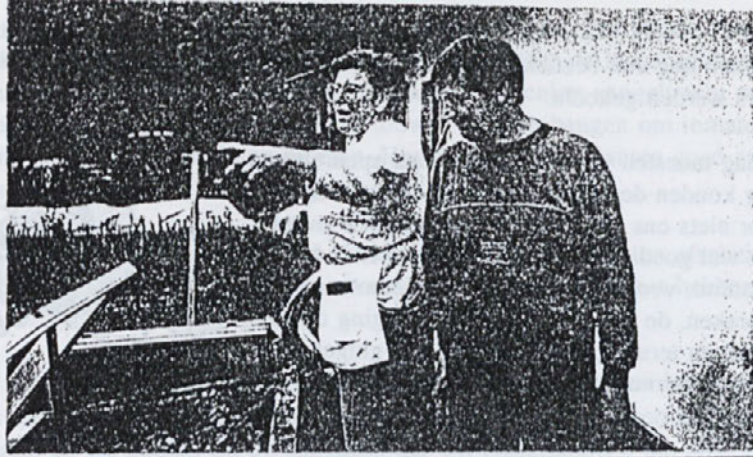
Aangezien ik na enige onderlinge selectiewedstrijden één van de twee Nederlanders ben, die door de bond aangewezen is om namens Nederland deel te nemen aan het 2° FCI-wereldkampioenschap voor speurhonden, te houden op vrijdag 12 t/m zondag 14 mei 1995 in Pomurje te Slovenië, reisden wij op vrijdag 5 mei af richting Slovenië. I.v.m. kleine lichamelijke gebreken is voor mij het reizen op zo'n afstand in een normale auto een zware opgaaft. Cruise Campers Terneuzen bv stelde mij ook dit jaar weer in de gelegenheid de reis te maken per kleine, comfortabele camper. De andere deelnemer volgde, wat hem vanwege onze rustige rijstijl vele liters brandstof bespaarde.

De bedoeling was om zondagmorgen rond 10 uur te arriveren op een opgegeven adres in Ljutomer; aangezien het zaterdagavond zwaar onweerde in de omgeving van Graz werd er besloten om het er maar op te wagen en zijn we doorgereden. Ondanks enige pech -een kleine brand in de accu van de personenauto- kwamen we in het donker toch nog in Ljutomer aan. We volgden direkt de borden richting het politiebureau. Hier gingen we naar binnen met op een briefje het adres waar we naar toe wilden. Ondanks dat slechts één van ons zich een beetje verstaanbaar kan maken in het Duits, werden we door de politie duidelijk geholpen en werd er een tekening gemaakt van hoe te rijden. Helaas waren we blijkbaar te moe en was het te smerig donker, want we reden totaal verkeerd, de heuvels in. We keerden en probeerden een andere weg; ook hier was het mis. Gelukkig was er een bruiloftsfeest aan de gang waar we stopten om de weg te vragen. Er werd ons meteen een glas wijn in de hand gedrukt en we vonden een willig oor. **"Geen probleem, we rijden wel even voor."** Nou, dat hadden we in het donker nooit gevonden.

Ondertussen was de familie Frank van onze komst per telefoon op de hoogte gebracht en werden net de lichten aangedaan toen wij arriveerden. Na een korte, hartelijke begroeting gingen we zo snel mogelijk slapen en men had hier begrip voor.

De volgende morgen nadat we nader kennis hadden gemaakt, kregen we gewoon even een leenaccu voor de personenauto. De mannen gingen op verkenning en de vrouwen hielden zich bezig met alles uit te laden en in orde te maken voor een verblijf van minimaal een week.

Onze speurvelden zouden liggen rond Ljutomar, Banovci, Murska-Sobota Kobilje en Lendava. De velden werden bekeken en de kansen afgewogen: het zag er goed uit. In de middag gingen we op verkenning met de camper, de honden bleven voor de rust thuis. Via Ormez, Ptuj, Maribor reden we weer naar Gornja Radgona, waar ook nog een speurlocatie lag. We zochten een goed herkenbare plaats op waar we de coach zouden kunnen opwachten als hij maandagavond kwam en gingen terug naar huis. Hier constateerden we dat de accu was vernieuwd, maar nu had de camper een lekke band. Even het wiel wisselen? Ook dit werd zo voor ons opgelost. 's Avonds belden we naar Nederland om te vertellen hoe en waar we elkaar zouden treffen.

De volgende dagen zijn hoofdzakelijk gebruikt voor kleine trainingen in de buurt van Banovci en kleine uitstapjes in de omgeving.

Op donderdag was de opening van het kampioenschap met defilé, gevolgd door de loting in hotel Banovci. Voor ons leek de loting ideaal, maar helaas was de regen op vrijdag de grote spelbreker: van de 26 sporen die op vrijdag afgewerkt moesten worden, behaalden slechts 7 honden de eindstreep. Alle waren later op de dag aan de beurt, voor de andere 19 -waaronder beide Nederlanders- waren de kansen verkeken. Organisatorisch kwam het gehele toernooi wat moeizaam op gang, maar toen het eenmaal liep en licht was aangepast was het perfect.

De zaterdag is door ons gebruikt om rust te nemen met een uitstapje naar Murska-Sobota waar helaas de winkels dicht waren. In de late middag

brachten we nog een bezoekje aan Jeruzalem bij Milan Belec waar wat souvenirs werden gekocht.

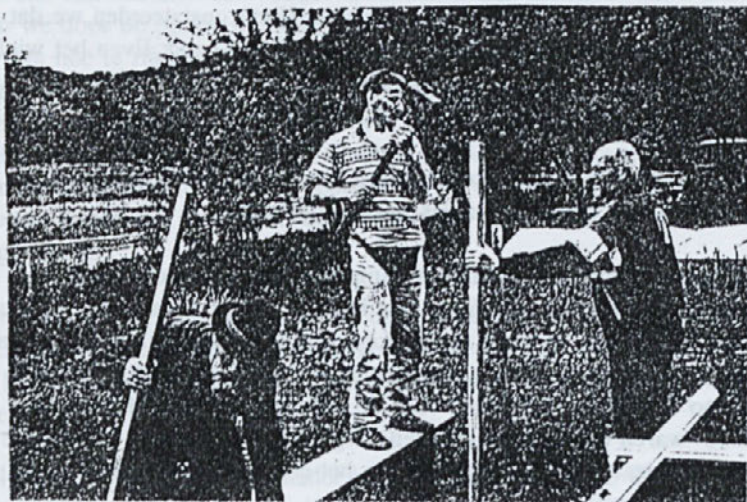
De zondag moesten wij voor de 2° keer speuren; gelukkig konden de honden nu laten zien dat ze niet voor niets ons land vertegenwoordigden en nu ging het wel goed. Vanaf 15.00 uur was er in het Mura-stadion, voorafgaande aan vele demonstraties en toespraken, de prijsuitreiking. Hierna ging de coach meteen terug naar Nederland, wij gingen terug naar huis om op maandag de terugreis te beginnen.

Opzettelijk wordt er steeds gesproken over **thuis en naar huis gaan**, want op het adres bij

Vida Frank-Ozmec
Slamnjak 33
69240 Ljutomer

voelden we ons echt thuis. Vanaf aankomst tot en met vertrek voelden wij ons hier op ons gemak. Deze hartelijke, vriendelijke en behulpzame mensen gaven ons het idee er bij te horen.

Vanaf onze kant hebben wij ook geprobeerd om behulpzaam te zijn; de

moestuin werd op Hollandse wijze onderhanden genomen, een plastic koepelkas leek wel een sauna en we legde uit dat door luchting de luchtvochtigheid naar beneden moest. Dus werd op het uiteinde een opening aangebracht en ook werd een stelling gemaakt waaraan touwen kunnen hangen om tomaten en paprikaplanten omhoog te laten groeien. Hopelijk slaan de planten goed aan zodat in het vervolg een betere oogst te behalen is.

Maandag 15 mei is er een enigszins gelaten stemming: we moeten afscheid nemen en dat doet meer pijn dan een wedstrijd verliezen, want we hebben vrienden voor het leven gewonnen.

Omdat het geen vakantie was, hebben we in deze week maar een klein stukje kunnen zien van een geweldig mooi land, geweldige mensen leren kennen en waarderen, en we komen tot de conclusie dat wij Nederlanders, die alles zo vanzelfsprekend en gewoon vinden, eens wat minder moeten kankeren en een voorbeeld moeten nemen aan deze hardwerkende mensen.

Daan Hardenberg

PREJELI SMO - WE HEBBEN ONTVANGEN

Prireditveni odbor "Srečanja v moji deželi" sporoča
van het Organisatie-bestuur "Ontmoetingen in mijn land"

Osrednja prireditiv - ZA VSE SLOVENCE
Park Postojnska jama 1. julij 1995

Centrale festiviteit - VOOR ALLE SLOVENEN
Park Grot van Postojna 1 juli 1995

Na glavnem parkirišču pred jamo se bo cel dan odvijal program. Op het grote parkeerterrein voor de grot van Postojna zal zich van 's morgens vroeg tot diep in de nacht een gevarieerd programma afspelen.

Če bo dovolj interesa bo ob 8.00 odpeljal iz Ljubljane Muzejski vlak v Postojno. Po dobrodošlici bodo potniki v spremstvu vodičev krenili naprej na prireditiv.

Bij voldoende animo zal om 8.00 uur de bekende Museum-trein vertrekken uit Ljubljana. In Postojna zullen de bezoekers worden verwelkomd op het station en door de gidsen verder begeleid worden door de stad.

Program bo takole potekal: Het programma zal als volgt verlopen:

10.00 pred hotelom Kras nastop folklorne skupine Planika; voor hotel Kras optreden van de folkloredansgroep Planika

11.00 igranje srednjeveškega tria pred Predjamskim gradom; optreden van het middeleeuwse trio voor het kasteel Predjamski grad

11.30 promenadni koncert pihalne godbe PO Postojna in nastop Ljubljanskih maržoretk; concert van de blaaskapel PO Postojna en het optreden van de majorettes uit Ljubljana

12.30 v koncertni dvorani Postojnske jame bo sveta maša. Obiskovalci bodo brezplačno prepeljani v jamo in iz nje z vlakom, ki bo začel voziti ob dvanajstih; in de concertzaal in de grot van Postojna zal een heilige mis worden opgedragen. De bezoekers van de dienst zullen gratis met de trein in en uit de grotten worden vervoerd. De trein zal vanaf 12 00 uur rijden.

V tem času bosta pred jamo nastopali folklorna skupina Planika in godba na pihala PO Postojna.

In de tussentijd zullen op het podium voor de grot de folkloredansgroep Planika en de blaaskapel PO Postojna optreden.

15.00 nastop maržoretk; majorettes

15.10 pozdravni govori, med drugimi postojnskega župana; de groet van o.a. de burgemeester van Postojna

15.20 folklorna skupina Planika bo predstavila plese iz Bele Krajine in Dolenjske; folkloredansgroep Planika zal de dansen uit Bela Krajina en Dolenjska voorstellen

15.50 nastop skupine Tolovaj Mataj z ljudskimi vižami slovenskih obrobij; optreden van Tolovaj Mataj, een muziekgroep die volkswijsjes uit verschillende Sloveense streken ten gehore zal brengen

16.10 nastop Ljobe Jenče "Ljudska pesem poje v meni", pevka bo predstavila stare ljudske pesmi; optreden van zangeres Ljoba Jenče - "Een volkslied zingt in mij"; zij zingt oude volksliederen.

16.20 nastop mešanega pevskega zbora Uspeh iz ZDA; optreden van het gemengde zangkoor Uspeh uit de Verenigde Staten

16.40 nastop kvarteta Ajda ob spremljavi citer; optreden van kwartet Ajda begeleid door citer

16.45 folklorna skupina Planika s kanadskimi plesi; folkloredansgroep Planika met dansen uit Canada

17.15 srečelov, show plesne skupine M, nastop zmagovalca otroškega festivala Maxima; loterij, show van de dansgroep M en het optreden van de winnaar van het kinderfestival Maxim

18.30 narodno zabavni ansambel Slovenija; groep Slovenija

19.30 nastop Moped Showa z gosti; Moped show met gasten. Dit is een in Slovenië zeer populair, humoristisch gezelschap, dat ook een eigen radioprogramma heeft.

20.30 za zabavo skrbita ansambla Slovenija in Happy Day; voor vertier zorgen de groepen Slovenija en Happy Day

Vmes skeči, intervjuji, predstavitev sponzorjev....; Er tusendoor sketches, interviews, voorstellen van de sponsors....

23.00 ognjemet; vuurwerk

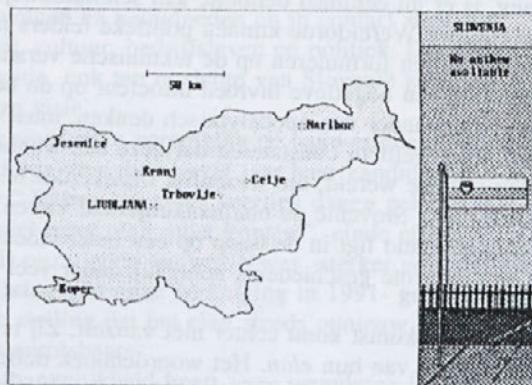
Potem pa do 3.00 zjutraj ples in zabava z ansamblom Happy Day. En daarna tot 3.00 muziek en dans met de groep Happy Day.

Sloveense onafhankelijkheid - vandaag en morgen (I)

Op 25 juni 1991 verklaarde Slovenië zich onafhankelijk. Na eeuwen deel te hebben uitgemaakt van de Habsburgse monarchie, de Franse Illyrische provincies, na geleefd te hebben onder het Italiaanse juk en het Servo-slavische unitarisme, is het voor het eerst gelukt een eigen moderne staat te grondvesten.

Elk volk heeft recht op een eigen staat, ook al menen velen dat de idee van een nationale staat overleefd is. Die overtuiging van "de overleefde nationale staat" vernemen we overigens vooral van degenen die zelf in een nationale staat leven.

Recht op onafhankelijkheid is mooi en wel. Interessanter en belangrijker is echter de kwaliteit van die onafhankelijkheid. Voor Slovenië was en is de onafhankelijkheid resultaat van de gemeenschappelijke inspanning van de Slovenen, gericht op een betere toekomst. De Sloveense hoogleraar Peter Klinar concludeerde in zijn in februari 1991 gepubliceerde artikel *Pogledi na prihodnost Slovenije* (verschenen in Slovenski koledar '92), waarin hij de Sloveense publieke opinie analyseert, dat de gedachte over de eigen Sloveense nationale staat nauw verweven is met het verlangen naar Europese democratische normen, burgerrechten en openheid jegens de rest van de wereld. De onafhankelijkheid wordt dus gelegitimeerd door de constatering dat de eigen Sloveense staat de beste mogelijkheid biedt voor een democratische, cultureel rijke en economisch succesvolle samenleving, die een eigen plaats in het Europese mozaïek inneemt. Het is bemoedigend dat de *Internationale Spectator* in een van de eerste Nederlandse publicaties van betekenis over Slovenië concludeert dat Slovenië bewezen heeft dat haar weg naar Europese integratie pas na het constitueren van een eigen nationale staat is begonnen, ondanks dat het heersende klimaat het concept van een "nationale staat" achterhaald verklaart.

Anderzijds horen we ook vier jaar na dato nog steeds geluiden over de te vroege of zelfs ontorechte erkenning van Slovenië. Zo'n mening verkondigde onlangs nog Warren Zimmerman, de laatste Amerikaanse ambassadeur in Belgrado (1989-1992) in zijn artikel in *Foreign Affairs*. Zimmerman verwijt de Slovenen dat zij, in hun wens zich "af te scheiden", zich niets gelegen lieten liggen aan de 22 miljoen niet- Sloveense Joegoslaven. Wellicht hadden de Slovenen dit "egoïsme" in het streven naar onafhankelijkheid moeten inwisselen voor de weliswaar niet militaire, maar in geval wel *morele* overwinning van de Bosniërs?! Na de trotse verkondiging van de Nieuwe Wereldorde, die al snel verzandde in een identiteits- en stabiliteitscrisis van globale omvang, is er nu eenmaal behoefte aan schuldtoewijzing.

In die Nieuwe Wereldorde kunnen politieke leiders maar moeilijk of nauwelijks antwoorden formuleren op de tektonische veranderingen in de wereld, hetgeen ook een negatieve invloed uitoefent op de bevolking. Schrijver dezes is geen voorstander van apocalyptisch denken, maar degene die onze wereld bekijkt, mag wellicht constateren dat deze een wanhopige indruk geeft. Midden in deze wereld, die wezenlijk onzekerder is dan die van een decennium terug, mag Slovenië de onafhankelijkheid vieren. De essentie van die onafhankelijkheid ligt in de hoop op een betere toekomst voor de Slovenen, voor wie de grote geschiedenis nooit bijzonder veel goeds in petto heeft gehad.

Een betere toekomst komt echter niet vanzelf. Zij is afhankelijk van de Slovenen zelf, van hun *elan*. Het woordenboek definieert elan als: "grote psychische bereidheid om een bepaalde taak te vervullen" en als "creatieve energie". Elan is niet iets wat je een keer uitspreekt, maar een manier van doen. En, om niet in blind activisme verzeild te geraken, heeft "elan" *richting* nodig. Richting in de vorm van beleid, een visie, die handleiding is voor samenhangende concrete actie.

Een van de termen uit de Sloveense apologetica is ongetwijfeld "Europa". Het elan wordt gemobiliseerd voor de integratie in Europa: lidmaatschap van de Europese Unie en de Navo. In dat perspectief kan het streven naar veiligheid, welvaart en behoud van de rechtsstaat inhoud gegeven worden.

Dit elan van de Slovenen is niet louter een zaak van de republiek Slovenië en haar inwoners. De Sloveense staat dient immers ook als oriëntatiepunt voor al die Slovenen -zo'n vijfhonderd duizend wellicht- verstrooid over onze aardbol, die deel uitmaken van de veelgeroemde *Sloveense culturele ruimte*. Verder betekent het eerder genoemde verlangen naar openheid jegens andere volkeren en culturen, samenwerking met anderen. Hier zijn niet alleen Slovenen gevraagd, maar ook vele vrienden van Slovenië, die we overal aantreffen.

Wellicht ligt juist in het bovenstaande de betekenis en rol van een vereniging als de onze. Onze vereniging ontstond tijdens de wat "gecompliceerde bevaling" van de Sloveense staat. Op dat moment leidden gevoelens van machteloosheid en verontwaardiging over de agressie tegen Slovenië en de passieve rol van de internationale gemeenschap tot de gezamenlijke ondersteuning van het Sloveense volk en zijn legitieme eisen. In deze solidaire houding liggen de wortels van onze vereniging, welke een natuurlijke anticipatie op de ontwikkelingen in Slovenië veronderstelt. Een vereniging die Slovenen in Nederland bijeen brengt alsook Nederlanders informeert over alle aspecten van het *Slovenendom*. Zo'n vereniging wil niet introvert zijn. Integendeel, vereist is een vereniging die zich maatschappelijk ontplooit door samenwerking met verwante verenigingen, participeert in overlegorganen, het Nederlandse beleid jegens Slovenië kritisch wil volgen en beïnvloeden en in contact staat met opiniemakers uit maatschappij, cultuur, bedrijfsleven en politiek. Dat alles vanuit een onafhankelijke positie, ook ten opzichte van Slovenië zelf. Dat is onze richting, ons beleid, onze visie.

Net als voor Slovenië, is ook voor onze vereniging de aanwezigheid van elan van betekenis. Toen onze huidige voorzitter vorig jaar haar kandidatuur indiende, sprak zij - ik citeer: "Ik ben ongeveer veertien dagen geleden lid geworden en ik vind dat er veel meer elan moet komen!", einde citaat. Ofschoon dat elan altijd al bij onze leden aanwezig was -sterker nog: dat elan was beslissend voor de oprichting van onze vereniging in 1991- geef ik onze voorzitter groot gelijk met de stelling dat het elan steeds opnieuw gepresenteerd dient te worden als iets onmisbaars.

Aan het bereiken van de onafhankelijkheid heeft onze vereniging in het verleden naar vermogen met elan bijgedragen. In dezelfde mate kan zij bijdragen aan de positieve ontwikkelingen in Slovenië. Elan en visie zijn ook nu vereist. Eén van de bescheiden middelen die ons ter beschikking staan om elan en visie over te dragen en uit te wisselen is LIPA. We lezen er niet alleen over nieuws uit Slovenië, sportberichten, interessante bijdragen van lezers, verschillende historische onderwerpen, maar ook het openingswoord van de voorzitter waarin de richting, het beleid, de visie op de vereniging worden ontvouwd.

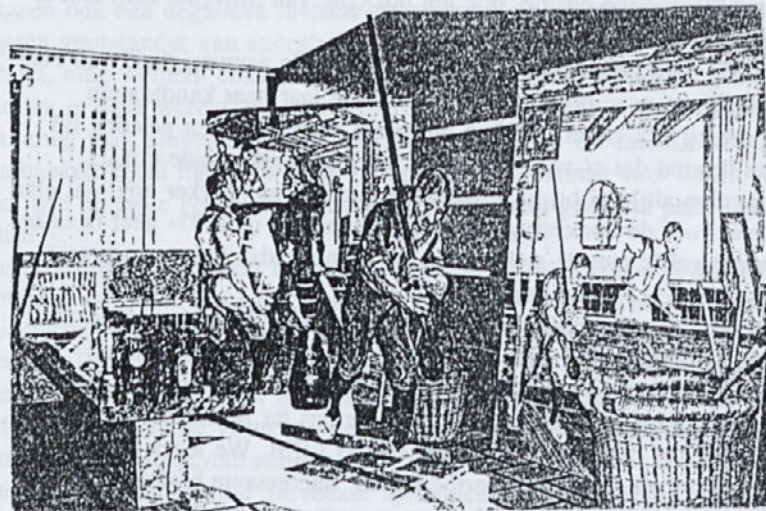
Met het eerder genoemde positieve credo *elan* van onze voorzitter mogen we niet alleen de onafhankelijkheid van Slovenië vieren, maar ook de uitdaging aangaan samenhangende concrete verenigingsactie te ondernemen om Slovenië en Nederland dichterbij elkaar te brengen. Wanneer we dat doen, mogen we de verjaardag van Slovenië met nog meer tevredenheid vieren.

Frank van Krevel

(Bovenstaand artikel is het eerste uit een serie van vier bijdragen)

Contacten tussen Schiedam en Velenje

Zoals u weet zijn er regelmatig contacten tussen de stad Schiedam en haar partnerstad Velenje in Slovenië. Op 8 oktober 1994 was de dag van de gemeente Velenje: een soort verjaardag van de stad die met veel officieel vertoon gepaard gaat. Wij kennen hier wel de "gemeentedag", een dag waarop de gemeentelijke diensten "open huis" houden, maar dit is een informele gebeurtenis. Dit keer werd de dag van Velenje opgeluisterd met een tentoonstelling uit Schiedam, die het verhaal vertelde van de jeneverindustrie. De

opening van de tentoonstelling vormde een onderdeel van de reeks officiële feestelijkheden die dag. Schiedam heeft een rijk verleden wat de jeneverproductie betreft. Hieraan herinneren behalve de oude pakhuizen enzovoort in de stad ook nog het Molenmuseum -kort geleden nog bezocht door een delegatie uit Velenje- en het Nationaal Gedistilleerd Museum. Tot nu toe is dit museum gehuisvest in de kelder van het Stedelijk Museum van Schiedam, het museum voor moderne kunst. In 1995 komt er echter een apart "gedistilleerd" museum: "De gekroonde brandersketel". Ik vertel dit omdat er in Slovenië veel sterke drankjes zelf gebrouwen worden en de Slovenen woonachtig in Nederland wellicht speciaal geïnteresseerd zijn in dit onderwerp.

De jenevertentoonstelling in Velenje was van 8 tot 11 oktober te zien in de hal van het gemeentehuis. Er werden gereedschappen getoond die bij de

produktie van jenever worden gebruikt, alsmede fraaie affiches en oude kelderflessen. Op grote schilderijen werden de diverse stadia die het graan doorloopt voordat het jenever is, uitgebeeld. Het hele verhaal was ook nog eens op schrift gesteld in het Sloveens, uit het Nederlands vertaald door de heer Iskra Pavel. Het enthousiasme in Velenje over deze expositie was groot en heeft ongetwijfeld bijgedragen tot bestendiging van de goede band tussen de twee partnersteden.

De Schiedamse delegatie die de tentoonstelling begeleidde, bestaande uit twee medewerkers van het Stedelijk Museum en een ambtenaar voor culturele zaken, kon uitgebreid kennis nemen van het bloeiende culturele leven in Velenje. Een leuk aspect daarvan is de jaarlijkse Pikin Dan (Pippi Langkousdag). Er waren op die dag -8 oktober- allerlei evenementen voor kinderen georganiseerd. Uiteraard hoeven de kinderen die dag niet naar school en kunnen zij volop genieten van alles wat hen voorgezet wordt; het wemelde van de "Pippi's" in de stad!

In het kasteel, gelegen boven de stad Velenje, zijn behalve beeldende kunst van Sloveense kunstenaars uit deze eeuw meerdere exposities te zien. Een daarvan is die over de mijnbouwindustrie die via een donkere schacht te bereiken is. Maar er is ook de prachtige collectie Afrikaanse kunst of een grote mammoet te bewonderen.

In het centrum van de stad is het cultureel centrum Ivan Napotnik. Hier worden wisselende tentoonstellingen van eigentijdse kunstenaars gehouden en behalve de bibliotheek is er ook de artotheek gehuisvest.

De Schiedamse delegatie vond vele aanknopingspunten om in de toekomst verder te gaan met de uitwisselingen tussen de twee steden die hierdoor al lange tijd een bijzondere vriendschap onderhouden.

Julia Snickers, medewerkster Stedelijk Museum Schiedam

postrekening 1834216 I.n.v. reisburo "Slovenië" te Leiden
tel./fax 071-5313320

ingeschreven K.v.K. te Leiden
onder nummer 65556

Gelukwens

Vorige maand bestond reisburo "Slovenië" twintig jaar. De vereniging "Vrienden van Slovenië" wenst de heer en mevrouw Hoops van harte geluk met dit heuglijke feit.

Slovenië en de Europese Unie

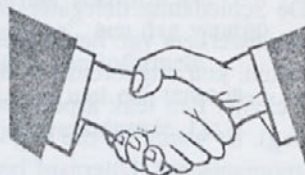
Op 19 mei jongstleden zijn de onderhandelingen tussen Slovenië en de EU over een associatie verdrag succesvol afgesloten.

Over de meeste te bespreken onderwerpen werd eerder die week al een accord bereikt. Voor de vragen met betrekking tot landbouw, was op vrijdag een tweede ronde nodig om tot een oplossing te komen.

Volgens Boris Cizelj (sloveens ambassadeur bij de Europese Unie) is het pakket goed uitgebalanceerd en vertegenwoordigt de interesses van beide zijden.

Op 24 mei besloten de leden van de EU dat zij in principe accord gaan met het gemaakte pakket.

Om tot een overeenkomst te komen is echter ten minste nog een vergadering nodig van de permanente leden van de EU.

De VS voor het opheffen van het wapenembargo

De Verenigde Staten wil trachten het wapenembargo tegen Slovenië op te heffen, aldus de staatssecretaris van defensie van de Verenigde Staten, Joseph Kruzal.

Kruzal omschreef Slovenië als een vreedzaam Europees land welke getuige is van een grootschalig conflict in haar nabijheid.

Volgens Kruzal is Slovenië onverwacht het slachtoffer geworden van het wapenembargo, dit was niet de bedoeling geweest van de VS.

De sloveense minister van defensie, Jelko Kacin, zij dat er verder gewerkt wordt aan een samenwerkingsprogramma betreffende defensie, tussen Slovenië en de VS.

Afgesproken is dat drie Slovenen een militaire opleiding zullen krijgen in de VS. Tevens zal in augustus een sloveens-amerikaanse oefening plaatsvinden in de amerikaanse staat Louisiana. Aan deze oefening zullen 40 sloveense soldaten en officieren deelnemen.

Sloveense overheid stelt SLT 326 miljoen beschikbaar voor de sloveense minderheid in Italië

De sloveense overheid heeft besloten 326 miljoen tolar (ca. 4,3 miljoen gulden) beschikbaar te stellen voor instellingen, van de sloveense minderheid in Italië, die in financiële moeilijkheden verkeren.

De instellingen van de sloveense minderheid in Italië, vooral het Filharmo-nisch Gezelschap, de Nationale Bibliotheek, het Sloveens Onderzoeks Instituut

en meerdere media instanties zitten, al gedurende enige maanden, zonder bron van inkomsten door de onopgeloste situatie betreffende de financiering van de Sloveense minderheid in Italië.

Ljubljana veiliger

De politie van Ljubljana heeft getallen bekend gemaakt betreffende de veiligheidssituatie in Ljubljana in de eerste drie maanden van dit jaar. Het aantal criminele vergrijpen daalde met 18.3%. Het totaal kwam daarmee op 3.163 overtredingen wat 37% van alle vergrijpen in heel Slovenië betekent. Ook op het gebied van verkeer was een verbetering merkbaar in Ljubljana. Het aantal verkeersongevallen liep terug met 4.8% (2.295 tegen 2.411 in de eerste drie maanden van 1994), terwijl het aantal ongelukken waarbij dodelijke slachtoffers vielen terug liep met 55.8% (15 tegen 34 in de eerste drie maanden van 1994). Het aantal gewonden liep terug met 11.3% (306 tegen 345 in 1994).

De politie van Ljubljana zal stringente maatregelen nemen om de veiligheid in het verkeer verder te verbeteren. Extra strenge maatregelen zijn te verwachten op het gebied van rijden onder invloed, het te hard rijden en het rijden zonder autogordel.

Als gevaarlijkste wegen in de regio Ljubljana werden de hoofdwegen in het centrum van Ljubljana en de weg tussen Črnuče en Trojane aangemerkt.

Sloveense ambassade in Rome besmeurd

De muren van de sloveense ambassade in Rome evenals de toegangspoort stonden, woensdag ochtend 24 mei, volgeschreven met leuzen, ondertekend door de organisatie Orgoglio nazionale.

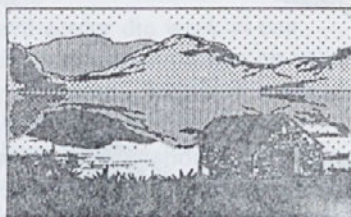
De leuzen zeiden dat Italië 20.000 slachtoffers van massamoorden na de WOII aan het verkopen was en dat Italië nu een minister van buitenlandse zaken heeft die doet wat de sloveense regering hem voorschrijft.

De Sloveense ambassade heeft de politie geïnformeerd en een schrijven gestuurd aan het ministerie van buitenlandse zaken.

Meerderheid van de buitenlandse bezoekers in Slovenië kwamen uit vier landen.

Tweederde van de toeristen in Slovenië, het afgelopen jaar, kwamen uit vier Europese landen; Italië, Duitsland, Oostenrijk en Kroatië. Zij werden gevolgd door Tsjechen, Nederlanders, Hongaren en Britten. Gemiddeld verbleef men 6

dagen in Slovenië en gaf men DEM 400 uit. Minder dan 20% kwam via een reisbureau in Slovenië terecht, en ruim 75% was al eens eerder in Slovenië geweest. De toeristen waren vooral onder de indruk van de natuurschoon. Ze zeiden zich veilig te voelen en waren gecharmeerd door de sloveense gastvrijheid.

Stian Krook

Gratis servicerubriek voor leden

Heeft u een speciale wens, zoekt u iets of iemand, heeft u wellicht iets in de aanbieding, laat het ons dan weten. Uw stukje, mits niet te groot, wordt gratis geplaatst. Hier volgt de eerste inzending:

Lift gezocht naar Slovenië; heen midden juli, terug aug./sept.

Claus Zonderman
Dijkhuisstraat 38
7558 GA Hengelo
Tel.: 074-776708

Een door de overheid erkende instelling, die advies uitbrengt over alle aspecten van 's lands beleid, welke de positie van Zuideuropeanen betreffen. Zo kan de essentiële taak van het Landelijk Inspraakorgaan Zuid Europeanen kort worden samengevat. Dit inspraakorgaan, afgekort als LIZE, is een organisatie, waarin ook onze vereniging al een hele tijd meedraait.

Onlangs bracht het LIZE een publicatie met de titel *Het beste van twee werelden* op de markt. Het geeft een beeld van Zuideuropese jongeren over zichzelf, Nederland en de toekomst. In kort bestek laat het jongeren aan het woord over met name werk en studie, terugkeerverwachtingen, ervaringen als buitenlander, verenigingsleven, vrienden en integreren in de Nederlandse samenleving. De auteurs behandelen dit thema niet als droge kost, niet als groot opgezet en pretentieuus project om, zoals de auteurs zelf zeggen "wetenschappelijke bewijzen aan te dragen voor evenzo wetenschappelijke hypothesen". Integendeel, de brochure stelt de wensen, gevoelens en verwachtingen van de jongeren zelf aan de orde.

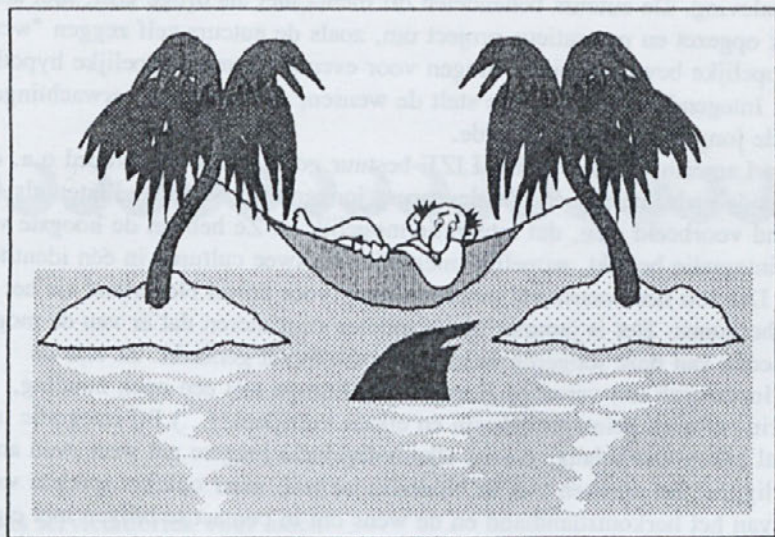
Lucia Lameiro Garcia van het LIZE-bestuur geeft in het voorwoord o.a. de volgende gedachten mee: "Zuideuropese jongeren in Nederland laten als levend voorbeeld zien, dat integratie mogelijk is. Ze hebben de hoogste vorm van integratie bereikt, namelijk integratie van twee culturen in één identiteit. (...) Dat zou hen waardevol moeten maken voor zowel Nederland als het land van herkomst. Het is jammer om te moeten constateren dat er van de mogelijkheden van deze jongeren weinig gebruik wordt gemaakt. Ze zijn de voorlopers van een verenigd Europa, een Europa met een open houding, waarin culturen geïntegreerd zijn en elkaar verrijken. (...) Bij integratie is een aantal zaken van belang, die bij elke individuele jongere net weer even anders kan liggen: het spreken van de Nederlandse taal, maar ook het spreken van de taal van het herkomstland en de wens om in contact te blijven met eigen land en nationaliteit". Het LIZE komt daarmee op voor een positieve visie, die ook ons aangaat.

Helaas schenkt de publikatie geen aandacht aan Sloveense jongeren in Nederland, wat we mogen zien als aansporing voor de Slovenen om in de toekomst meer te participeren. Wat bijzonder jammer is, is het feit dat de brochure de term "voormalig-Joegoslaven" hanteert. Van een door de landelijke overheid erkende organisatie mag verwacht worden, dat zij dit anachronisme in navolging van de Nederlandse Regering voor eens en altijd uit haar jargon schrapt. Het feit dat Slovenen vandaag gewoon Slovenen zijn, hoeft immers niemand te verzwijgen. Wanneer het LIZE Slovenen bij hun naam noemt, dan pas wordt de identiteit van de Slovenen daadwerkelijk erkend.

Met deze kritische kanttekening afsluitend, mag gezegd worden dat *Het beste van twee werelden* een sympathieke publicatie is. De publicatie is schriftelijk

of telefonisch op te vragen bij het LIZE onder vermelding van "Jongerenbrochure": Mgr. Van de Weteringenstraat 136, 3581 EN Utrecht, telefoon 030-332100.

Frank van Krevel

Prettige Vakantie

Prettige Vakantie

Vereniging Vrienden van Slovenië: Wat U moet weten!

De Vereniging Vrienden van Slovenië is opgericht op 7 juli 1991. De Vereniging Vrienden van Slovenië is een zelfstandige en onafhankelijke landelijke organisatie, welke zich ten doel stelt met name op cultureel, economisch en maatschappelijk gebied de samenwerking tussen Nederland en Slovenië resp. Nederlanders en Slovenen te bevorderen en zo mogelijk te initiëren en te onderhouden. De vereniging beschouwt zichzelf als de geëigende plaats voor ontmoetingen tussen Nederlanders en Slovenen. De vereniging wil voorts in het bijzonder een ontmoetingsplaats zijn voor de Slovenen in Nederland.

(uit artikel 2 van de Statuten)

Bestuur:

Voorzitter:

Judith Strohmaier
Riënzistraat 33
2555 JT Den Haag
070/3685680

Vice Voorzitter:

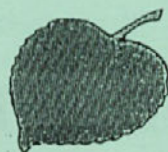
Bojan Gorički
Beethovenstraat 19
4536 AG Terneuzen
01150/13722

Penningmeester:

Stian Krook
Bloemistenlaan 48
2313 BB Leiden
071/144233

Secretaris:

Siem Edink
Otterlaan 13
2623 CV Delft
015/562010

Vesna Marolt

Van Helt Stocadestr. 22-1
1073 JD Amsterdam
020/675460

Redactie:

Marlien Muuse
Jacob Catsstr. 51
2274 GT Voorburg
070/3868929

Redactie:

Marjeta Tomšič
Van Doesburgstr. 34
3822 ER Amersfoort
033/562575

Slovenija

UW VAKANTIELAND

AAN DE ZONZIJDE

VAN DE ALPEN

Verkeersburo Slovenië
Postbus 7105
NL-4330 GC Middelburg
Tel.: 01180-35790
Fax : 01180-39205